

mig med Hensyn til Børneantallet i Skolerne, var at forstaa saaledes, at Statens Forpligtelse til at deltage i Udgifterne til Kommunernes Skolevæsen, strakte sig videre, end til de Udgifter, som Lovforslagets Minimalfordringer til Børneantallet gøre nødvendige, eller om Staten ogsaa paatager sig den fulde Forpligtelse over for de Kommuner, som vilde udvikle deres Skolevæsen ud over Minimalgrænsen. Jeg tror at kunne besvare det Spørgsmaal derhen, at Lovforslagets Bestemmelser ikke kunne aabne Udgang til nogen Tvivl, for saa vidt angaar Statens Andel i Lærerlønningerne. Det er ganske utvivlsomt, at naar der ved Skoleplanen er truffet Bestemmelse om en større Klassedeling end den, som Børneantallet i og for sig nødvendiggør, og naar det som Følge deraf vil være nødvendigt at ansætte flere Lærere, saa er Staten umiddelbart forpligtet til at deltage i Udgiften til denne Lærers Lønning. Der er kun et enkelt Punkt, med Hensyn til hvilket der kan drages Tvivl, og det er den Bestemmelse, der vil komme til at indføres i Lovforslaget igennem Endringsforslag Nr. 122 angaaende Statens Andel i Bygningsudgifterne til nye Skoler. Der har det været Forudsætningen, for saa vidt jeg har forstaaet dette Endringsforslag, som jeg jo har udtalt min Tilslutning til, at det er kun de Bygningsforanstaltninger, som foretages umiddelbart i Medfør af denne Lov, som Statskassen skal udrede en vis Del af. Det er jo muligt, at denne Bestemmelse, netop for at indskrænke Statens Andel i Udgifterne hertil, bør redigeres noget bestemtere, og det kan jo blive taget under Overvejelse paa Sagens senere Stadium. Hvis der i det ærede Medlems Udtalelser angaaende dette Punkt tillige kunde ligge en Tvivl om, hvorvidt nu for Fremtiden den Administration, der faar Approbation af Skoleplanen i sin Haand, skulde gøre nogen større Modstand mod en Udvikling af Skolevæsenet — et Forhold, der jo vilde staa i stærende Modspænding til den nuværende Tingenes Tilstand, hvor som bekendt Administrationen har været den strenge over for Kommunerne i Retning af at holde strengt paa de Fordringer, som den nuværende Lovgivning giver Administrationen Ret til at forlange opfyldt — saa tror jeg ikke, at den Omstændighed, at Statskassen kommer til at tilskyde et Beløb til Kommunernes Skolevæsen, vilde kunne give Anledning til nogen Frygt for, at Administrationen skulde stille sig anderledes for Fremtiden. Det vilde ganske vist være et heldigt Tidernes Tegn, om Udviklingen har derhen, at Kommunerne selv vilde føle Trang til at

gaa videre, end en eventuel Lov forlanger, og jeg kan ikke tænke mig, at en fremtidig Administration vilde stille sig modvillig over for Bestræbelser i den Retning. — Der var et Par Bemærkninger af det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen), som jeg gerne vilde knytte et Par Udtalelser til. Jeg sigter til de Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde til den Bestemmelse, som nu vil blive indført i Lovforslagets § 8. Det ærede Medlem gjorde det Spørgsmaal, hvorvidt en Skole paa Landet, der ikke søges af flere end 35 Børn og som Følge deraf kan lade Børnene undervise i een Klasse, skal have Hverdagsundervisning, eller om der ogsaa er Udgang for en saadan Skole til at indrette sig med Hverandendags-Undervisning. Jeg vil dertil svare, at alle Spørgsmaal om Skolegangens Ordning jo ere henvisne til Bestemmelse gennem Skoleplanen eller, som jeg ønsker det, gennem Undervisningsplanen. Det er overhovedet Princippet i Loven, at der ikke træffes nogen Bestemmelse om Skolegangens Ordning, det vilde jo ganske sikkert være naturligt at indrette en saadan Skole for Hverdagsundervisning, men jeg kunde ogsaa tænke mig Forhold, hvor man kunde ønske at anvende Hverandendags-Undervisning, f. Eks. hvor Læreren var beskæftiget i 2 forskellige Skoler, hvor en saadan Ordning altsaa vilde være hensigtsmæssigst, og jeg indser i og for sig ikke, at der vilde ske nogen stor Skade derved. Det ærede Medlem gjorde dernæst opmærksom paa, at saaledes som jeg gennem Endringsforslag Nr. 48 havde tænkt mig Skolekommissionen sammensat, vilde det Tilfælde kunne indtræde, at naar der var 2 Pastorater, altsaa 2 Præster, inden for samme Kommune, vilde Antallet af Skolekommissionens Medlemmer blive lige, hvilket det ærede Medlem antog ikke var Meningen. Jeg vil dog her henvise til Loven af 14de December 1877 § 1, som netop har den samme Ordning, at naar der er 2 Sognepræster, 2 Pastorater, i samme Kommune, saa skal der være dobbelt saa mange Medlemmer i Skolekommissionen, og den saaledes sammensatte Skolekommission afgør ved Stemmeflerhed, hvilken af de 2 Sognepræster der skal være dens Formand. Det er en Bestemmelse, som svarer til mit Forslag. Der er ganske vist en Bestemmelse om, at i Tilfælde af Stemmeligbed gør Lodtrækning Udslaget — det er mulig en Mangel, at en saadan Bestemmelse ikke er taget med her, men det er jo noget, som ogsaa kan redresseres. — Saa skal jeg blot over for den ærede Ordfører gøre to Bemærkninger. Den ene er den, at naar den ærede Ordfører gik ud fra, at